

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 2 december 2020

895/2020

Lag

om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande, nedan *förordningen*.

2 §

Central myndighet

Justitieministeriet är central myndighet enligt artikel 24.2 i förordningen. Justitieministeriets uppgift är att bistå de behöriga myndigheterna vid kommunikation som rör överlämning av beslut om frysning och beslut om förverkande.

3 §

Språk och översättningar

Ett intyg om frysning enligt artikel 6.1 i förordningen och ett intyg om förverkande enligt artikel 17.1 i förordningen ska översättas till ett officiellt språk i den verkställande staten eller till ett annat språk som den godtar. Den utfärdande myndigheten ska se till att intyget översätts, om inte något annat överenskomms.

Ett intyg om frysning enligt artikel 6.1 i förordningen och ett intyg om förverkande enligt artikel 17.1 i förordningen ska översändas till Finland på finska, svenska eller engelska eller så ska intyget åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Den behöriga åklagaren kan också godta ett intyg om frysning på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Rättsregistercentralen kan också godta ett intyg om förverkande på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Den behöriga myndigheten ska vid behov se till att intyget översätts till finska eller svenska.

RP 102/2020
LaUB 7/2020
RSv 123/2020

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 (32018R1805); EUT L 303, 28.11.2018, s. 1

2 kap.

Verkställighet och utfärdande av beslut om frysning

4 §

Beslut om frysning som utfärdas i Finland

När Finland är den stat där ett beslut om frysning utfärdas, avses med beslut om frysning som definieras i artikel 2.1 i förordningen, en domstols beslut om kvarstad enligt 6 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011), en åklagares beslut om tillfällig kvarstad enligt det kapitlet och en domstols eller åklagares beslut om beslag enligt 7 kap. i den lagen i ärenden som avses i artikel 2.1 i förordningen.

5 §

Behöriga myndigheter

I Finland är den åklagare eller domstol som har fattat beslutet om frysning utfärdande myndighet enligt artikel 2.8 a i förordningen. Domstolen beslutar om översändande av beslutet om frysning till en annan medlemsstat på begäran av den åklagare som är behörig att utföra åtal i det aktuella brottmålet.

I Finland är en åklagare verkställande myndighet enligt artikel 2.9 i förordningen.

6 §

Beslut om verkställighet av ett beslut om frysning

Den behöriga åklagaren beslutar i enlighet med artikel 7.1 i förordningen om erkännande och verkställighet av beslut om frysning. I beslutet ska åklagaren bestämma att ett beslut om frysning ska verkställas i den ordning som föreskrivs för kvarstad eller beslag, om inte åklagaren i enlighet med artikel 8 i förordningen beslutar att vägra erkännande eller verkställighet eller i enlighet med artikel 10 i förordningen beslutar att skjuta upp verkställigheten. Ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning kan också fattas för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande.

7 §

Verkställighet och delgivning av ett beslut om frysning

Den behöriga åklagaren ska utan dröjsmål underrätta utökningsmyndigheten om sitt beslut enligt 6 § för verkställighet av ett beslut om frysning i den ordning som föreskrivs för kvarstad med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 8 kap. i utökningsbalken (705/2007) eller underrätta förundersökningsmyndigheten för verkställighet av ett beslut om frysning i den ordning som föreskrivs för beslag med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 7 kap. i tvångsmedelslagen. Vid verkställigheten får husrannsakan och platsgenomsökning användas. På husrannsakan och platsgenomsökning tillämpas vad som föreskrivs om dem i tvångsmedelslagen.

Ett beslut enligt 6 § delges i enlighet med artikel 32.1 och 32.2 i förordningen samtidigt med delgivning enligt utökningsbalken eller tvångsmedelslagen.

8 §

Underrättelse om ett mottaget beslut om frysning

Innan den behöriga åklagaren beslutar om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning ska åklagaren meddela centralkriminalpolisen, Tullen och Gränsbevaknings-

väsentet att beslutet om frysning har inkommit, och de ska utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren om sådana grunder för vägran eller uppskov av verkställigheten som de känner till. Den behöriga åklagaren ska dessutom underrätta Rättsregistercentralen om ett verkställt beslut om frysning.

9 §

Sekretess, tystnadsplikt samt begränsningar i användningen av uppgifter

På ett beslut om frysning som en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen översänt till Finland och på verkställigheten av beslutet i Finland tillämpas vad som föreskrivs om sekretess, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland.

På handlingar och information som översänts till Finland på grund av ett beslut om frysning som utfärdats av en behörig myndighet i Finland tillämpas vad som föreskrivs om sekretess, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland.

Utöver det som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska de villkor och förfaranden iakttas som myndigheten i en annan medlemsstat i Europeiska unionen har ställt för sekretess, tystnadsplikt eller begränsningar i användningen av uppgifter.

10 §

Besvär över verkställighet av beslut om frysning

Ändring i ett beslut som den behöriga åklagaren i enlighet med denna lag och förordningen har fattat om erkännande och verkställighet av en annan medlemsstats beslut om frysning får sökas av den som ärendet berör genom besvär hos Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten ska utan dröjsmål ta upp ärendet till behandling. Vid handläggningen av ärendet iakttas i övrigt i tillämpliga delar 3 kap. 1 § 2 mom. och 7 kap. 15 § i tvångsmedelslagen.

När ett beslut om frysning verkställs i den ordning som föreskrivs för kvarstad, får besvär anföras över utökningsmannens verkställighetsåtgärder hos Helsingfors tingsrätt i den ordning som föreskrivs i utökningsbalken.

Beslut av tingsrätten enligt 1 och 2 mom. får överklagas hos hovrätten med iakttagande av vad som föreskrivs i rättegångsbalken.

Ändringssökande enligt denna paragraf hindrar inte verkställighet av beslutet om frysning, om inte den domstol som handlägger ärendet beslutar något annat.

11 §

Prövning av materiella grunder

De materiella grunderna för ett beslut om frysning som utfärdats av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat får inte prövas i Finland.

12 §

Underrättelse om ett översänt beslut om frysning

Den behöriga åklagaren ska meddela Rättsregistercentralen att ett beslut om frysning har översänts till en annan medlemsstat, när den verkställande myndighet som tagit emot beslutet om frysning i den andra medlemsstaten i enlighet med artikel 7.2 i förordningen har rapporterat om verkställigheten av beslutet om frysning.

Verkställighet och utfärdande av beslut om förverkande

13 §

Behörig myndighet

I Finland är Rättsregistercentralen utfärdande myndighet enligt artikel 2.8 b i förordningen och verkställande myndighet enligt artikel 2.9 i förordningen i fråga om beslut om förverkande.

14 §

Beslut om verkställighet av ett beslut om förverkande

Rättsregistercentralen beslutar i enlighet med artikel 18.1 i förordningen om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande, om inte Rättsregistercentralen beslutar att vägra erkännande eller verkställighet av ett beslut om förverkande i enlighet med artikel 19 i förordningen eller att skjuta upp verkställigheten i enlighet med artikel 21 i förordningen.

15 §

Verkställighet och delgivning av ett beslut om förverkande

Ett beslut om förverkande ska verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Alternativa åtgärder enligt artikel 23.3 i förordningen får inte fastställas i stället för ett beslut om förverkande.

Ett beslut enligt 14 § delges i enlighet med artikel 32.1 och 32.2 i förordningen samtidigt med delgivningen i förfarandet för verkställighet av beslutet om förverkande.

16 §

Underrättelse om ett mottaget beslut om förverkande

Rättsregistercentralen ska utan dröjsmål underrätta den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren om ett mottaget beslut om förverkande, om inte Rättsregistercentralen i enlighet med 8 § har underrättats om ett verkställt beslut om frysning som gäller beslutet.

17 §

Beslut om kvarstad på eget initiativ för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande

Den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren får på eget initiativ framställa ett yrkande hos domstolen på att belägga egendom med kvarstad för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande, förutsatt att Rättsregistercentralen kan fatta ett beslut enligt 14 § om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande.

Beslut om kvarstad i ett fall som avses i 1 mom. fattas av Helsingfors tingsrätt eller den tingsrätt där det annars kan vara ändamålsenligt att behandla ärendet. När domstolen beslutar om kvarstad ska den samtidigt utsätta en giltighetstid för kvarstaden. Domstolen får förlänga den utsatta tiden, om den behöriga åklagaren senast en vecka innan denna tid löper ut framställer en begäran om saken. Domstolen ska utan dröjsmål ta upp ett ärende som gäller förlängning av tiden och avgöra det inom den utsatta tiden.

I fråga om kvarstad gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i tvångsmedelslagen.

18 §

Beslut om beslag på eget initiativ för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande

Den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren får på eget initiativ beslagta ett föremål, egendom eller en handling för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande, förutsatt att Rättsregistercentralen kan fatta ett beslut enligt 14 § om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande.

I fråga om beslag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i tvångsmedelslagen.

19 §

Besvär över verkställighet av beslut om förverkande

Den som ärendet berör får söka ändring i ett beslut som Rättsregistercentralen i enlighet med denna lag och förordningen har fattat om erkännande och verkställighet av en annan medlemsstats beslut om förverkande genom besvär hos Birkalands tingsrätt.

Tingsrätten är beslutför med ordföranden ensam.

20 §

Anförande av besvär

Besvär ska anföras skriftligen inom 30 dagar från det att den som beslutet gäller vid utmätning som skett i dennes närvaro eller på något annat sätt bevisligen har fått del av Rättsregistercentralens beslut. Delfäendet av ett beslut om en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp anses ha skett när betalningen av påföljden frivilligt har inletts med anledning av Rättsregistercentralens betalningsuppmaning.

I besvären ska den som söker ändring uppge sina yrkanden och grunderna för dem samt om ändringssökanden yrkar på muntlig behandling av ärendet. I besvären ska även lämnas de uppgifter som avses i 5 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken. Besvärsskriften ska tillställas Rättsregistercentralen.

Rättsregistercentralen ska utan dröjsmål sända besvärsskriften till tingsrättens kansli och bifoga kopior av handlingarna i ärendet och sitt eget utlåtande. När handlingarna sänds till tingsrätten ska det uppges när besvärsskriften har inkommit.

Besvären blir anhängiga vid tingsrätten när de handlingar som avses i 3 mom. inkommer till dess kansli. Tingsrätten ska utan dröjsmål informera ändringssökanden och Rättsregistercentralen om tid och plats för ett eventuellt sammanträde samt om följderna av ändringssökandens utevaro.

En ändringssökande som inom föreskriven tid har gett in besvärsskriften direkt till den behöriga tingsrätten förlorar inte sin talan.

21 §

Behandlingen av ett ärende i domstol

I fråga om behandlingen av ett ärende gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål.

Vid behandlingen av besvären får domstolen inte pröva om det har funnits förutsättningar för att döma ut förverkandepåföljden i den andra medlemsstaten.

Ett ärende ska behandlas vid sammanträde, om tingsrätten anser att utredningen av ärendet eller en del av det kräver det eller om ändringssökanden yrkar på behandling vid sammanträde och tingsrätten inte anser det vara uppenbart onödigt.

Tingsrätten ska se till att ärendet blir grundligt behandlat.

En tjänsteman som företräder Rättsregistercentralen ska närvara vid tingsrättens sammanträde när besvären behandlas. Den som söker ändring har rätt att närvara vid sammanträdet. Ärendet kan prövas och avgöras trots ändringssökandens utevaro, om inte tingsrätten anser det behövt att höra ändringssökanden personligen och om denne har kallats till domstolen vid äventyr av sådan påföljd.

22 §

Sökande av ändring i tingsrättens beslut

Ändring i tingsrättens avgörande söks hos hovrätten genom besvär i enlighet med vad som föreskrivs i rättegångsbalken.

I fråga om behandlingen av besvärssärendet i hovrätten och sökande av ändring hos högsta domstolen gäller i tillämpliga delar 26 och 30 kap. i rättegångsbalken. När hovrätten behandlar ett besvärssärende ska Rättsregistercentralen ges tillfälle att bli hörd med anledning av besvären och vid behov lägga fram utredning.

23 §

Inverkan av besvär på verkställigheten

Besvär utgör inget hinder för verkställighet, om inte domstolen bestämmer något annat. Egendom får dock inte säljas eller medlen redovisas förrän beslutet om erkännande och verkställighet av ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat har vunnit laga kraft.

24 §

Anmälningsskyldighet

Domstolen ska underrätta Rättsregistercentralen om sitt beslut.

25 §

Beslut om inriktande av verkställigheten

Ett beslut enligt artikel 18.3 i förordningen om hur verkställigheten ska inriktas fattas av utskökningsmyndigheten.

26 §

Alternativa påföljder

En förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland får inte förvandlas till en alternativ påföljd i en annan medlemsstat.

27 §

Beslut om återställande av egendom till den kränkta eller om ersättning till den kränkta

När ett beslut som avses i artikel 30.1 i förordningen utfärdas i Finland ska domstolen, trots bestämmelserna i 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen (39/1889), på begäran av den kränkta avgöra yrkandet på förverkande. Om förverkandepåföljd döms ut, ska domstolen på den kränkta begäran avgöra även yrkandet på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst.

När domstolen godkänner yrkandet ska den samtidigt förordna att förverkandepåföljden verkställs till den del som egendomen inte har återställts till den kränkta i enlighet med artikel 30.2 i förordningen eller annars, eller att förverkandepåföljden förfaller till den del

som ett penningbelopp som motsvarar det belopp som har erhållits till följd av verkställigheten av förverkandepåföljden har överförs till den kränkta i enlighet med artikel 30.3 eller 30.4 i förordningen eller till den del som skadestånd annars har betalats.

28 §

Information om ett beslut till den verkställande staten

Rättsregistercentralen ska i enlighet med artikel 30.1 i förordningen, efter den kränkts skriftliga begäran till Rättsregistercentralen, lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om en lagakraftvunnen dom enligt 27 § genom vilken ett yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst har godkänts.

Om behandlingen av den kränkts yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst pågår i en separat tvistemålsrättegång, ska Rättsregistercentralen efter den kränkts skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om det pågående förfarandet i enlighet med artikel 30.5 i förordningen. Om yrkandet godkänns, ska Rättsregistercentralen efter den kränkts skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om en lagakraftvunnen dom i ärendet, förutsatt att det utdömda skadeståndet eller den utdömda återbäringen av obehörig vinst motsvarar den utdömda förverkandepåföljden och grundar sig på samma gärning.

29 §

Överföring av ett penningbelopp till den kränkta

Ett penningbelopp som med stöd av artikel 30.4 i förordningen har överförs till Finland ska överföras till den kränkta med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

30 §

Ersättningar

Justitieministeriet beslutar om betalning av i artikel 34 i förordningen avsedd ersättning till en annan medlemsstat eller om krävande av sådan ersättning från en annan medlemsstat.

31 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 19 december 2020.

På intyg om frysning och intyg om förverkande som har översänts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

895/2020

Helsingfors den 27 november 2020

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Anna-Maja Henriksson